



Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

12.9.2022

Johtava asiantuntija Ari-Pekka Dag

Eduskunta
Hallintovaliokunta

HE 73/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta. Sisäministeriö lausuu esityksestä seuraavaa.

Esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annettua lakia ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annettua lakia. Valtion viranomaisten aukioloa koskeva sääntely uudistettaisiin. Voimassa oleva valtion virastojen aukiolosta annettu tasavallan presidentin asetus on vanhentunut valtion palvelujen toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi ja jäänyt osittain soveltamatta. Asetus kurommattaisiin, huomioitaisiin erilaiset palvelukanavat ja toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset sekä poistettaisiin niitä esteitä, joita nykyisestä aukiolosääntelystä aiheutuu valtion palvelujen ja palveluverkkojen kehittämiseksi.

Virastojen aukiolon sääntelystä siirryttäisiin valtion viranomaisen aukiolon sääntelyyn osana palvelujen saatavuuden sääntelyä. Uuden sääntelyn tarkoituksena olisi turvata valtion palveluiden saatavuus ja mahdollistaa valtion viranomaisten aukioloaikojen joustava käyttö viraston johtamisen työkaluna.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain soveltamisalan muuttamista siten, että hyvinvointialueet voisivat olla yhteispalvelusopimuksen toimeksiantajia ja toimeksisaajia.

16.5.2022

Lausunto

Yleisesti sisäministeriö pitää hallituksen esityksessä ehdotettuja muutoksia ongelmattomina ja katsoo, että ne eivät estä sisäisen turvallisuuden organisaatioille ominaisten erityisten palvelurakenteiden ja -mallien ylläpitämistä ja kehittämistä ja näin ollen perusteltuina.

Sisäministeriön rajavartio-osastoa, kun otetaan huomioon osaston hallinto-oikeudellinen organisointi ja palvelurakenteet niin, että osastona toimii Rajavartiolaitoksen esikunta, koskee myös edellä mainittu.

Rajavartiolaitoksessa palveluajat määritettäisiin edelleen nykyistä käytäntöä vastaavasti perusoikeuksien sekä hallintolain sisältämän palveluperiaatteen ja lain hyvää hallintoa koskevan yleisen sääntelyn asettamissa puitteissa.

Poliisin näkökulmasta muutokset antavat joustoa viranomaistoiminnalle, erityisen tarpeellinen muutos on viranomaisen mahdollisuus määritellä aukiolon piirissä olevat toimipisteet.

Aukiolon käsitteen yksiselitteinen määrittely tuo selkeyttä aukioloa koskevaan lainsäädäntöön, kun jatkossa aukiolo tarkoittaisi aina mahdollisuutta asian vireillepanoon ja puhelinpalveluun ilman ajanvarausta. Lisäksi olisi mahdollista antaa myös ajanvarauksella annettavaa palvelua.

Sisäministeriön näkökulmasta nyt ehdotettu aukiololainsäädäntö on tarpeellinen ja sen mahdollisimman pikainen voimaantulo toivottavaa.